

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101826

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остапенко Сергій Олександрович

2. Serhii O. Ostapenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка підприємств та галузей національного господарства

Дата захисту: 29-12-2023

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю ЮМДЖИ Інвестментс

Код за ЄДРПОУ: 42395855

Місцезнаходження: пров. Бехтеревський, буд. 12 б, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): РСВР 049

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 72.15.33, 72.15.53

Тема дисертації:

1. Регулювання експорту-імпорту аграрної продукції в нових умовах розвитку міжнародної торгівлі
2. Export-import regulation in the developing conditions of international trade

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення й запропоновано нове вирішення важливого наукового завдання щодо ефективності регулювання експорту-імпорту в нових умовах розвитку міжнародної торгівлі. У процесі проведення дослідження доведено, що сутність і зміст державного регулювання економіки значною мірою зумовлені його цілями та завданнями, відповідно до яких встановлюється перелік функцій системи державного управління економічною діяльністю. На основі узагальнення досліджень науковців запропоновано авторський підхід до розуміння поняття «регулювання експорту сільськогосподарської продукції». Проаналізовано, що в умовах воєнного стану існуюча модель сільськогосподарського виробництва виявилася надзвичайно вразливою до впливу нових деструктивних явищ суспільно-політичного життя країни. На основі проведеного аналізу встановлено, що сукупний експорт України протягом 2010-2021 рр. зріс на 32,7 %, агропродовольства – у 2,8 раза, при зростанні частки від загального

експорту на 21,7 % до загального показника у 41 %. Встановлено, що формування комплексної національної системи підтримки вітчизняного експорту в аграрній сфері економіки має спиратися на фінансові, організаційні, маркетингові, інформаційні, торговельно-політичні інструменти його стимулювання для отримання синергічного ефекту, що дозволить посилити позиції країни на перспективних зовнішніх ринках продовольчих товарів і сільськогосподарської сировини, дотримуватися та зміцнювати її національні інтереси. Нозроблено теоретико-методичні та практичні підходи до вирішення проблем організаційно-економічних засад державного регулювання експорту-імпорту в нових умовах міжнародної торгівлі для України. Теоретичні узагальнення та отримані результати є рекомендаційною базою та спрямовані на вирішення проблем функціонування механізму державного регулювання експорту імпорту, враховуючи сучасні економічні умови, що сприятиме досягненню їх сталості та підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної аграрної продукції на світовому ринку. Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що основні наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані у роботі, мають практичне спрямування та можуть бути використані для підвищення ефективності функціонування суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють зовнішньоторговельні операції з продовольчими товарами та сільськогосподарською сировиною.

2. The dissertation develops a theoretical generalization and proposes solutions to an important scientific task regarding the effectiveness of export-import regulation in the developing conditions of international trade development. The research has proven that the essence and content of state regulation of the economy is determined by its goals and objectives, according to which the range of functions inherent to the state management of economic activity established. Based on the generalization of the scientists' research, an author's approach to understanding the concept of "Regulation of the export and import of agricultural products" proposed. It was analyzed that in the conditions of martial law, the existing model of agricultural production turned out to be extremely vulnerable to the influence of new destructive phenomena of the country's social and political life. It is based on scale effects, raw material orientation, and the deformed structure of agri-food production. Based on conducted analysis, it was established that during 2010–2021, the total export of Ukraine increased by 32,7 %, and that of agri-food by 2,8 times, while the share of the total export added 2170 basis points to the total of 41 %. The establishment of an all-encompassing national support system for domestic agricultural exporters must be rooted in a confluence of financial, organizational, marketing, informational, and trade-political instruments to yield a synergistic effect. This effect will bolster the nation's standing in promising foreign markets for food and agricultural raw materials while concurrently upholding and reinforcing national interests. The author developed theoretical, methodological, and practical approaches to solving the problems of the organizational and economic foundations of the regulation of import-export in the developing conditions of Ukrainian international trade. Theoretical generalizations and obtained results are a recommendation base and are aimed at solving the problems of the functioning of the mechanism of state regulation of export and import, considering modern economic conditions, which will contribute to their sustainability and increase the competitiveness of domestic agricultural products on the world market. The practical significance of the obtained results is that the main scientific provisions, conclusions, and recommendations formulated in the work have a practical direction and can be used to increase the efficiency of the functioning of business entities that carry out foreign trade operations with food products and agricultural raw materials.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Shpychak O., Varchenko O., Svynous N., Semysal A., Ostapenko S., Prystemskyi O. Foreign Economic Priorities for the Development of Agro-Food Enterprises in European Integration Business Partnership. Scientific Horizons. 2022. Vol. 25. No. 4. P. 75–88.
- Войтовська Я. О., Остапенко С. О. Торгові відносини України на ринку зернових культур в умовах пандемії COVID-19. Економіка і управління бізнесом. 2020. Т. 11. № 1. С. 28–39.
- Остапенко С. О., Нам'ясенко Ю. О. Іноземні інвестиції як потенційний фактор подолання пастки бідності для України. Бізнес Інформ. 2021. Вип. 8. Р. 19–28.
- Остапенко С. О. Форми і методи державного регулювання аграрного сектору України. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 22 С. 95–99.
- Остапенко С. О. Теоретичні підходи до формування економічних засад державного регулювання аграрного сектору України. Ефективна економіка. 2021. № 11. С. 95–100.
- Остапенко С. О. Роль держави у процесі відтворення потенціалу сільського господарства України. Економіка та держава. 2021. № 11. С. 131–136.
- Остапенко С. О. Зарубіжний досвід регулювання ринку продовольства – виклики для України. АгроСвіт. 2021. № 21-11. С. 91–97.
- Остапенко С. О. Проблеми експорту продукції аграрного сектору України в умовах процесу глобалізації. Продовольчі ресурси. 2021. № 17. С. 244–249.
- Остапенко С. О. Теоретичні основи розвитку агропродовольчого ринку України. Економічний аналіз. 2021. № 3. С. 43–50.
- Остапенко С. О. Концептуальні основи розвитку організаційно-економічного регулювання агропродовольчого ринку. Економіка та інноваційний розвиток національного господарства. 2021. № 7–8. С. 38–42.
- Остапенко С. О. Пріоритетні напрями державного регулювання харчової промисловості як засіб диверсифікації агроекспорту. Продовольчі ресурси. 2022. № 10. С. 257–265.
- Гаврик О. Ю., Остапенко С. О. Податкове стимулювання експорту сільсько-господарської продукції: вітчизняний та зарубіжний досвід. Ефективна економіка. 2023. № 5. С. 238–257.
- Остапенко С. О. Організаційно-економічні засади функціонування аграрного сектору України в умовах запровадження військового стану в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 11. С. 105–111.
- Остапенко С. О. Зарубіжний досвід підтримки експорту сільськогосподарської продукції – виклики для України. АгроСвіт. 2023. № 11. С. 64–70.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення методів державного регулювання експортно-імпоротної діяльності сільськогосподарських підприємств

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001643

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кваша Сергій Миколайович
2. Serhii M. Kvasha

Кваліфікація: д. е. н., професор, акад., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Віктор Васильович

2. Viktor V. Koval

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125467

Місцезнаходження: вул. Репіна, буд. 12, Ізмаїл, Ізмаїльський р-н., 68600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зось-Кіор Микола Валерійович

2. Mykola V. Zos-Kior

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перегуда Юлія Андріївна

2. Yuliia A. Perehuda

Кваліфікація: к. геогр. н., 11.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коробова Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Korobova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вдовенко Наталія Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Вдовенко Наталія Михайлівна

Боярчук Сергій Васильович

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна